

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

11^η Συνάντηση των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων Bad Schandau, 27 Απριλίου 2011

Στις 27 Απριλίου 2011 πραγματοποιήθηκε στο Bad Schandau της Γερμανίας η **11^η Συνάντηση των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων**, την οποία οργάνωσε το Contact Point του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης (ENRD). Στην συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι Αγροτικών Δικτύων από 26 Κράτη – Μέλη, εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως παρατηρητές και στελέχη του Contact Point του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης (ENRD).

Αναλυτικότερα, η εκδήλωση ξεκίνησε με καλωσόρισμα του εκπροσώπου της DG AGRI Rob Peters και στην συνέχεια ακολούθησε εναρκτήρια ομιλία του Δημάρχου του Bad Schandau, καθώς και εκπροσώπων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Σαξονίας καθώς και του εκπροσώπου του Γερμανικού Αγροτικού Δικτύου Jan Swoboda. Ο Δήμαρχος στην σύντομη ομιλία του υπογράμμισε τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η περιοχή της Σαξονίας όπως για παράδειγμα η μείωση του πληθυσμού της περίπου κατά 10% την τελευταία δεκαετία, η εξάρτηση της περιοχής από κρατικά κονδύλια και από τον τομέα του τουρισμού καθώς και προβλήματα στο εκπαιδευτικό σύστημα. Τόνισε τις προσπάθειες που καταβάλει προκειμένου να ξεπεραστούν οι παραπάνω δυσκολίες και αναφέρθηκε με ενθουσιασμό στις εκδηλώσεις που γίνονται στο Bad Schandau, την 11^η συνάντηση των NRN και την διακρατική συνεργασία LINC.

Η ημερήσια διάταξη της 11^{ης} συνάντησης των Αγροτικών Δικτύων περιελάμβανε τα ακόλουθα θέματα:

A) Σύντομη παρουσίαση της βάσης δεδομένων των έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης από τον Luca Arnaudo (Διαχειριστή του έργου «Web Tools» στο ENRD CP).

Στο πλαίσιο του θέματος τα μέλη ενημερώθηκαν για τα βασικά χαρακτηριστικά της βάσης δεδομένων, στην οποία συμπεριλαμβάνονται έργα, ιδέες και εμπειρίες από τα ΠΑΑ με τη μορφή αποδελτίωσης σε κάρτες συγκεκριμένης μορφής. Στην παρούσα φάση στη βάση περιέχονται 158 κάρτες από 25 Αγροτικά Δίκτυα, με εντυπωσιακή συμμετοχή της Πορτογαλίας και της Ισπανίας με 22 και 19 αποστολές καρτών. Σημειώνεται ότι η Ελλάδα έχει στείλει 3 έργα. Στην βάση δεδομένων γίνεται προσπάθεια υποστήριξης και άλλων γλωσσών εκτός από τα αγγλικά, αλλά προς το παρόν η κοινή γλώσσα παρουσίασης είναι τα αγγλικά, ενώ η εθνική γλώσσα εμφανίζεται μόνο σε μορφή pdf. Κατά την διάρκεια του μεσημεριανού διαλείμματος έγιναν 10λεπτα μαθήματα στην χρήση της

βάσης και στις πολλαπλές δυνατότητες αναζήτησης έργου σε αυτήν με λέξεις κλειδιά, με κωδικούς Μέτρων ή κάνοντας χρήση διάφορων φίλτρων, πχ στοιχεία Χώρας.

Στην παρουσίαση τονίστηκε η ανάγκη για μια συνεχή δέσμευση από τα Αγροτικά Δίκτυα να συμβάλλουν με παραδείγματα έργων και μέχρι 30/06/2011 να έχουν συνεισφέρει με τουλάχιστον 5 ακόμα έργα-κάρτες από κάθε Αγροτικό Δίκτυο, γραμμένες στα αγγλικά.

B) Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας στις Αγροτικές Περιοχές (NRN Thematic Initiative)

Αρχικά έγινε παρουσίαση από την Judit Török (μέλος του ENRD CP) της Πύλης που έχει δημιουργηθεί από το CP ειδικά για την «Επιχειρηματικότητα στις Αγροτικές Περιοχές» **Rural Entrepreneurship Gateway**. Η Πύλη αυτή θα είναι διαθέσιμη μέσω του site του Ευρωπαϊκού Αγροτικού Δικτύου προς το τέλος Μαΐου 2011 και θα περιλαμβάνει 4 ενότητες: Βιβλιοθήκη, Εργαλεία Ανάπτυξης Ικανοτήτων, Κοινές δράσεις των Αγροτικών Δικτύων και Σχέδια Συνεργασίας. Θα είναι διαθέσιμα πολλά αρχεία, αναλύσεις, προσεγγίσεις σχετικές με την Επιχειρηματικότητα στις Αγροτικές Περιοχές, θα δημοσιοποιούνται ενέργειες που αναλαμβάνονται από τα Αγροτικά Δίκτυα, σεμινάρια που θα γίνονται κ.ά.

Στην συνέχεια πήρε τον λόγο η Pascale Van Doren (μέλος του ENRD CP) και έκανε μια αναδρομή στο τι ακριβώς έχει γίνει από τον Δεκέμβριο του 2009 μέχρι σήμερα γύρω από την θεματική πρωτοβουλία «Επιχειρηματικότητα στις Αγροτικές Περιοχές» και αναφέρθηκε στις εμπειρίες κάποιων NRN που παρέχονται ως βάση για την δομή ενεργειών συνεργασίας. Αναλύονται οι παρακάτω εμπειρίες από τα Αγροτικά Δίκτυα της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Βαλлонίας, και της Σουηδίας για τις οποίες έγιναν και αντίστοιχα workshops.

1. Αναδυόμενοι τομείς της αγροτικής οικονομίας

➤Έγινε πρόταση - παρουσίαση από το Γαλλικό NRN με θέμα την Τοπική παραγωγή και τις Τοπικές αγορές που ονομάζουν «Σύντομες αλυσίδες εφοδιασμού» (short supply chains)

Το Δίκτυο της Γαλλίας ενδιαφέρεται για το παραπάνω θέμα προκειμένου να ενισχυθεί η σχέση μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών, να προωθηθεί η αειφόρος παραγωγή και κατανάλωση, να αναπτυχθούν τοπικοί πόροι, να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία της παραγωγής των αγροτών και να υποστηριχθεί η διαφοροποίηση στις δραστηριότητες των αγροτών.

Σε εθνικό επίπεδο έχει καταρτιστεί ένα σχέδιο δράσης για τις «Σύντομες αλυσίδες εφοδιασμού» καθώς και Κρατικό Σχέδιο Δράσης για τα τρόφιμα. Επίσης έχει δημιουργηθεί μια ομάδα εργασίας (CASDAR initiative) που χρηματοδοτείται από το κρατικό ταμείο ως καινοτόμο αγροτικό έργο.

Έχουν δημοσιευθεί πολλές εκθέσεις που εστιάζουν στις μορφές διευθέτησης, στις δομές του εφοδιασμού, στις συνέργειες μεταξύ γεωργών κα άλλων παραγόντων, στην κοινωνική συνοχή και στην «Διακυβέρνηση τροφίμων» (food governance).

Η πρόταση του Γαλλικού NRN είναι να δημιουργηθεί μια υπο-ομάδα η οποία θα βοηθήσει το έργο των NRN και θα οδηγήσει σε περαιτέρω ενέργειες στο θέμα αυτό. Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να συνδεθεί και με άλλες θεματικές ομάδες εργασίας (για τα δάση, τη βιομάζα, την οικολογική κατασκευή) καθώς και με θεματικές πρωτοβουλίες (Σχέση μεταξύ της επιχειρηματικότητας και των περιφερειακών στρατηγικών, Τοπικές πολιτικές για την απασχόληση και την εδαφική διαχείριση δεξιοτήτων (territorial management skills)).

2. Κοινωνικές πτυχές της Επιχειρηματικότητας στις Αγροτικές Περιοχές

➤Έγινε πρόταση – παρουσίαση από το Δίκτυο της Βαλλονίας για την δημιουργία μιας σύντομης ταινίας από κάθε ένα από ενδιαφερόμενα δίκτυα με θέμα τις ειδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι αγρότες στις αγροτικές περιοχές.

Το θέμα αυτό επελέγη από την Συντονιστική Επιτροπή του Αγροτικού Δικτύου της Βαλλονίας γιατί η στήριξη της 1ης εγκατάστασης των νέων αγροτών και η κατάρτιση τους είναι δύο από τα σημαντικότερα μέτρα των προγραμμάτων της αγροτικής ανάπτυξης, γιατί οι εκμεταλλεύσεις οικογενειακού χαρακτήρα φαίνεται να εξαφανίζονται σιγά-σιγά, γιατί εμφανίζονται νέες προκλήσεις για τους νέους αγρότες όπως οι κλιματικές αλλαγές, η εξοικονόμηση ενέργειας κ.ά.

Στην Βαλλονία έχει ήδη γίνει μια συνάντηση εργασίας με νέους αγρότες όπου συζητήθηκαν οι ανάγκες κατάρτισης-εκπαίδευσης καθώς και το μέλλον της γεωργίας και έχει γίνει ένα μόνιμο εργαστήριο με εκπαιδευτικά κέντρα για τους νέους αγρότες. Επίσης έχουν προσδιοριστεί οι απαραίτητες δεξιότητες για την διαχείριση ενός αγροκτήματος, για να είσαι γεωργός, και έχουν προσδιοριστεί οι νέες προκλήσεις για τους αγρότες στις αγροτικές περιοχές. Αυτό που έχει προγραμματιστεί να γίνει είναι να καταγραφούν οι μη καλυπτόμενες ανάγκες σε εκπαίδευση, να γίνει ενημέρωση για τα σεμινάρια κατάρτισης που ήδη υπάρχουν, να γίνουν συστάσεις για τον σχεδιασμό των επόμενων ΠΑΑ, να γίνει σύνδεση με το έργο του Interreg το σχετικό με νέους αγρότες και να γίνει τέλος μια μικρή ταινία προκειμένου να υποστηριχθούν οι νέοι αγρότες. Το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο της χώρας μας δεσμεύτηκε κατά την διάρκεια του αντίστοιχου workshop, να συμμετάσχει στην δημιουργία αυτής της ταινίας στέλνοντας ένα video Έλληνα νέου αγρότη με αγγλικούς υπότιτλους ακολουθώντας τις οδηγίες και τις προδιαγραφές που όρισε το Δίκτυο της Βαλλονίας. Το μοντάζ όλων των video από τις χώρες που θα συμμετέχουν, το ανέλαβε η Βαλλονία καθώς και την προώθηση της τελικής ταινίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

- Έγινε πρόταση – παρουσίαση από το Ιταλικό NRN με θέμα την Κοινωνική Γεωργία και συγκεκριμένα τις λεγόμενες «Αγροτικές Παιδικές χαρές» και τη «Θεραπευτική Γεωργία»

Το Ιταλικό Αγροτικό Δίκτυο συγκεντρώνει πληροφορίες, προτάσεις και καλές πρακτικές (επιτυχημένες ιστορίες) καθώς και νέες ιδέες σχετικά με την εισαγωγή των λεγόμενων « ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΩΝ» σε φάρμες. Η πρόταση τους αφορά σε συνεργασία με άλλα δίκτυα που ενδιαφέρονται για το θέμα αυτό προκειμένου να προσδιοριστούν από κοινού προδιαγραφές και να ανταλλάξουν εμπειρίες.

Επίσης το Ιταλικό Αγροτικό Δίκτυο έκανε πρόταση συνεργασίας προς Δίκτυα που ενδιαφέρονται για το θέμα της λεγόμενης «ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ» για άτομα με ψυχικές ασθένειες καθώς και άτομα με ειδικές ανάγκες και ζητά από τα δίκτυα να μοιραστούν τις εμπειρίες τους γύρω από την κοινωνική γεωργία και ιδιαίτερα στον τομέα των ψυχικών ασθενειών. Αυτό το διάστημα από το Ιταλικό NRN διεξάγεται μια έρευνα για την αξιολόγηση των καινοτόμων κοινωνικών πρακτικών στον τομέα της γεωργίας ως μια ευκαιρία για βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη.

3. Αίροντας τα εμπόδια για την επιχειρηματικότητα στις Αγροτικές Περιοχές

- Έγινε πρόταση – παρουσίαση από το Σουηδικό NRN με θέμα την Τοπική Χρηματοδότηση (Local Financial Capital Supply)

Το πρόβλημα από το οποίο και εμπνεύστηκε αυτή τη πρόταση το Δίκτυο της Σουηδίας είναι η έλλειψη πρόσβασης σε κεφάλαια για τις επενδύσεις σε αγροτικές περιοχές. Ο στόχος της πρότασης είναι να ανοίξει ο δρόμος για αυξημένη διαθεσιμότητα των μέσων χρηματοδότησης επιχειρηματικών κεφαλαίων και άλλων εργαλείων χρηματοοικονομικής τεχνικής για τη στήριξη των αγροτικών επενδύσεων, για παράδειγμα, η ευρύτερη εισαγωγή των ανανεώσιμων κεφαλαίων.

Σκοπός της παρούσας πρότασης είναι να περιγράψει μια διαδικασία με την οποία τα διάφορα δίκτυα θα προσπαθήσουν να δημιουργήσουν μια κοινή "τεχνολογία αιχμής", όταν πρόκειται για την πρόσβαση σε επιχειρηματικά κεφάλαια για επενδύσεις σε αγροτικές επιχειρήσεις και τις διεργασίες που λαμβάνουν χώρα για την υποστήριξη αυτών των επενδύσεων. Θα πρέπει να γίνει από μέρους των Δικτύων:

1. Συλλογή παραδειγμάτων (καλών πρακτικών) των τοπικών μέσων χρηματοδότησης και των έργων - επενδύσεων που έχουν λάβει υποστήριξη μέσω των εν λόγω μέσων (τόσο εντός των διαφόρων ταμείων της ΕΕ και από τα συστήματα υποστήριξης σε χώρες εκτός της ΕΕ).

2. Εκπαίδευση και σεμινάρια που θα απευθύνονται τόσο στους δυνητικούς επενδυτές όσο και στους ανθρώπους των αγροτικών περιοχών για τις δυνατότητες επενδύσεων, για τα είδη κινδύνου, καθώς και τις επιλογές που έχουν.

3. Αύξηση της γνώσης και της ευαισθητοποίησης του νομικού και πολιτικού πλαισίου εντός του συστήματος της ΕΕ όσον αφορά τα μέσα χρηματοδότησης και τα αμοιβαία κεφάλαια.

Στο workshop που έγινε με το παραπάνω θέμα δημιουργήθηκε μια «υποομάδα» εργασίας με ονομασία "Αγροτική Ομάδα Χρηματοδότησης (RFTF). Η ομάδα αποτελείται από τον Thomas Norrby (SE NRN), Päivi Kujala (FI NRN), Fabian Capitanio (IT NRN), Κωνσταντίνο Καστρινάκη (CP Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης), Dzintars Vaivods (LV NRN), Rob Peters (DG AGRI), Adrian Neal (CP Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης).

Γ) Παρακολούθηση και Αξιολόγηση του Δικτύου

Η πρόοδος σχετικά με το εργαλείο - Toolkit αυτοαξιολόγησης των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων παρουσιάστηκε από τον Mark Redman : ήδη 20 Δίκτυα εφαρμόζουν μεθόδους αυτοαξιολόγησης των δραστηριοτήτων τους ως προς την πρόοδο και την αποτελεσματικότητά τους. Παρουσίασε την δομή του εργαλείου και έκανε μια ξενάγηση στο draft περιεχόμενο του. Το περιεχόμενο αυτό περιλαμβάνει υλικό από NRN και άλλες πηγές που προσφέρουν σαφή παραδείγματα και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις αρχές και την πρακτική της αυτοαξιολόγησης των NRN.

Ο Mark Redman εξήγησε ότι υπάρχει μια σαφής διάκριση μεταξύ της ανεπίσημης και της on-going αυτοαξιολόγησης δραστηριοτήτων με σκοπό την κατανόηση και τη βελτίωση της απόδοσης του δικτύου και τις υποχρεώσεις όσον αφορά τις επίσημες αξιολογήσεις. Παρ' όλα αυτά εξακολουθεί να υπάρχει επικάλυψη μεταξύ των τεχνικών και των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τους δύο σκοπούς. Κατά συνέπεια, μια σημαντική πηγή έμπνευσης και καθοδήγησης για τη συλλογή στοιχείων για τα εργαλεία- Toolkit αυτοαξιολόγησης είναι οι εκθέσεις για το 2010 της ενδιάμεσης αξιολόγησης (Mid-Term Evaluation MTE) - πολλές από τις εκθέσεις αυτές έχουν συγκεντρωθεί και περιλαμβάνονται στο περιεχόμενο του Toolkit αυτοαξιολόγησης.

Από το κοινό εκφράστηκαν κάποιες ανησυχίες σε ότι αφορά την "προστιθέμενη αξία" της δικτύωσης που δεν έχει πλήρως καθοριστεί από τους εξωτερικούς αξιολογητές ενώ το Δίκτυο της Φιλανδίας πρότεινε να οργανωθεί μια συνάντηση NRN - εκδήλωση την άνοιξη ή το καλοκαίρι του

2012 με θέμα «Αποδεικνύοντας την αξία της δικτύωσης». Τέλος ζητήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες από τα Δίκτυα:

- Να στείλουν περισσότερα εργαλεία και σχετικά έγγραφα στο Contact Point του ENRD προκειμένου να ενταχθούν στο on-line εργαλείο αυτοαξιολόγησης. Οι συνεισφορές μέχρι το τέλος Μαΐου ώστε να συμπεριληφθούν στην αρχική εφαρμογή τον Ιούνιο του 2011.
- Το δίκτυο της Φιλανδίας να επιβεβαιώσει την πρόταση του να φιλοξενήσει συνάντηση των NRN συνάντηση - εκδήλωση την άνοιξη ή το καλοκαίρι του 2012 με θέμα «αποδεικνύοντας την αξία της δικτύωσης» στην επόμενη Συντονιστική Επιτροπή.
- Το δίκτυο της Λετονίας να προωθήσει, επικοινωνήσει σε όλα τα NRN το διεθνές συνέδριο που διοργανώνει με τίτλο «Αποδοτικότητα των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης» που έχει προγραμματιστεί για τις 06/09/2011. Το συνέδριο αυτό καλύπτει μια σειρά θεμάτων, συμπεριλαμβανομένου της αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της στα Αγροτικά Δίκτυα.
- Το CP του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης σε συνεργασία με την DG AGRI να αναπτύξει ένα σχέδιο πρότασης για ένα απλό σύνολο **«κοινών δεικτών παρακολούθησης του δικτύου»**, για την από κοινού συλλογή από όλα τα Δίκτυα την περίοδο 2011-2012.

Δ) Πιθανές μελλοντικές συνεργασίες NRN's

Η Gaëlle Lhermitte (εκπρόσωπος της DG AGRI) και ο Adrian Neal (ENRD) παρουσίασαν μια συνολική επισκόπηση των προτάσεων για τις προσεχείς δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης για το 4ο έτος (ξεκινώντας στις 10/07/2011).

Έχουν προγραμματιστεί οι ακόλουθες ενέργειες:

- Το Contact Point του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης θα οριστικοποιήσει την έρευνα της Συντονιστικής Επιτροπής (Coordination Committee CC) και θα συνοψίσει τα αποτελέσματα της συνάντησης CC μέχρι τις 09/06/2011 (που είναι και η προτεινόμενη ημερομηνία της επόμενης Συντονιστικής Επιτροπής).
- Το CP του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης θα συνεχίσει τη διαβούλευση με τα NRN για τις προτεινόμενες δραστηριότητες για το Έτος 4, συμπεριλαμβανομένου και του ξεκινήματος ενός on-line forum μέχρι τις 15/05/11.

- Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης θα εργαστεί για την ενημέρωση και την επικοινωνία σχετικά με τον δεύτερο πυλώνα της ΚΓΠ. Κατά το χρονικό διάστημα Μάιος-Ιούνιος 2011 η προετοιμασία για την πρωτοβουλία αυτή θα περιλαμβάνει τρεις ειδικές δράσεις:
 - α) συλλογή από τα διάφορα Εθνικά Αγροτικά Δίκτυα ή τις Διαχειριστικές Αρχές των δραστηριοτήτων επικοινωνίας έως 30/05/11.
 - β) ταυτοποίηση / συμφωνία σχετικά με παραδείγματα που θα χρησιμοποιηθούν για το από κοινού φόρουμ. Ενδιαφερόμενα NRN θα προτείνουν την παρουσίαση των ειδικών εργαλείων επικοινωνίας μέχρι τις 09/06/11 (συνδέεται με το σχέδιο ημερήσιας διάταξης για την 12η συνεδρίαση NRN's).
 - γ) ειδική συνάντηση NRN στις Βρυξέλλες για να αξιολογήσουν την κατάσταση της πρωτοβουλίας και να συζητήσουν για τα θέματα επικοινωνίας. Το CP του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης και η DG AGRI θα πρέπει να προετοιμάσουν και να οργανώσουν την συνάντηση για τις 22/06/2011 (ημερομηνία προς επιβεβαίωση).
- Η DG AGRI θα αρχίσει την ανάπτυξη του χάρτη ΟΤΔ της ΕΕ για την ιστοσελίδα της και θα ζητήσει (μέχρι τις 15/05/11) από τα NRN να παρέχουν στοιχεία για τις ΟΤΔ.
- Όλα τα NRN θα πρέπει να κοινοποιήσουν στο Contact Point του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης το πρόγραμμα των εκδηλώσεων που προγραμματίζουν για το 2011 και που θέλουν να συμπεριληφθούν στο Ημερολόγιο Εκδηλώσεων του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Η παραπάνω ήταν και η τελευταία παρουσίαση της συνάντησης.

Οι σχετικές παρουσιάσεις βρίσκονται στην ιστοσελίδα
http://enrd.ec.europa.eu/events-and-meetings/nrn-meetings/en/11th-nrn-meeting_en.cfm

Οι συμμετέχοντες

Πέτρος Μούχας

Χρυσούλα Κουτσαυτάκη